

El palau d'òpera que no serà

El projecte d'un palau d'òpera per a Palma, de Santiago Calatrava, és rebutjat pel nou govern illenc.

Més que ser rebutjat, caldria dir que ha decaïgut. Perquè en realitat mai no ha estat ni tan sols un projecte, pròpiament dit, sinó una idea del president Jaume Matas (2003-2007) amb intenció electoral. Una idea que va ser anunciada tan bon punt començà la campanya: fer un gran palau d'òpera al Moll Vell de Palma que captàs turisme cultural internacional d'alt poder adquisitiu, i alhora fos una obra *emblemàtica*. Una mena de palau d'òpera de Sidney —la premsa conservadora illenca l'hi comparava—, el gran llegat patrimonial de Matas per a la posteritat. L'anunci s'havia de concretar al cap d'uns quants dies a través d'una sonada presentació pública amb la presència de l'arquitecte responsable, el prestigiós Santiago Calatrava. Mai no es va fer. El PSOE recorregué contra la presentació a la Junta Electoral, perquè la considerava propaganda electoral del govern a favor del PP. La Junta Electoral assumí el criteri socialista i la prohibí. Els resultats electorals foren els que foren, Matas abandonà la política i les noves majories de les institucions que haurien d'haver

defensat el projecte senzillament no l'han fet seu, l'han oblidat. La maqueta ha estat estotjada en un arxiu i el nou govern, presidit per Francesc Antich, el Consell de Mallorca, presidit per Francina Armengol, i l'Ajuntament de Palma, presidit per Aina Calvo, tot tres socialistes, no en volen ni sentir parlar, del palau de l'òpera. Al seu moment, havien qualificat la idea de *faraònica* i *desmesurada*.

El palau. Quan Matas anuncià el palau d'òpera va agafar per sorpresa tothom. Com li agradava de fer, i com ja havia fet durant la legislatura amb algunes obres importants —per exemple, el metro de Palma—, que sorgien aparentment de la seva imaginació, sense que gairebé ningú n'estigués al corrent. En el cas del palau, però, la sorpresa no va ser per a tothom. Si més no, alguns cercles polítics sabien la voluntat de Matas d'anunciar alguna obra d'impacte, *emblemàtica*. Segons que aquestes fonts han contat a EL TEMPS, la història es remunta a uns quants anys abans, quan el president parlà amb l'arquitecte sobre la possibilitat que intervingués

a les Balears amb una obra que deixés petjada. No pareix que aleshores Matas pensàs en l'òpera sinó en un palau de Congressos. Que, llavors, es decidí de dur endavant més ràpidament. De fet, el projecte, a càrrec de l'arquitecte Patxi Magando, fou presentat a la primavera i és previst que les obres comencin aviat. Després d'esvair-se el palau de congressos, Matas proposà a Calatrava que fes el d'òpera. Quan l'anuncià, tot el món conservador illenc —premsa, associacions d'hotelers, d'empresaris, etc.— ho consideraren una *gran idea*. Tanmateix, mai no es presentà cap projecte de viabilitat. L'esquerra, tot d'una, en desconfià. *Obra faraònica*, en digueren.

Les crítiques venien del fet que, si no es presentava cap projecte de viabilitat, hi havia el risc seriós de fer una gran obra arquitectònica que acabés quasi sempre buida. A un preu que l'oposició considerava desorbitat: 90 milions d'euros. Ni el govern, ni tampoc el PP, no conhortaren la intranquil·litat de les veus crítiques. Mai no explicaren com s'atrauria clientela del selecte circuit internacional d'òpera —el suposat objectiu— ni amb quina programació es podria assegurar la finalitat, ni quin pressupost tindria el manteniment d'una temporada d'òpera amb noms de primer ordre internacional, ni res en concret. La idea no passà mai de ser estrictament arquitectònica, amb el nom de l'òpera, però d'òpera el govern no en parlà mai. Únicament de l'*emblemàtica* aportació arquitectònica que hi faria Calatrava. El qual, val a dir-ho, rebé del Govern de Matas —després de les eleccions— 1,2 milions d'euros per l'avantprojecte previ i la maqueta. La maqueta, doncs, ara roman oblidada en algun arxiu o magatzem del govern balear, mentre que qui ideà l'aportació de Calatrava ha abandonat la política i resideix als Estats Units.

Miquel Payeras